

THE PROVINCIAL GOVERNMENT OF
SOUTH COTABATO

Kem eles tnandà aní lewas bè kegefet gefà

PDRRMO - South Cotabato

pdrrmosouthcotabato@gmail.com

(083) 228-8361 / (083) 228-2076

0907 249 1775 * 0926 243 4430

NMOEM GULAANEN LÀ DENG WEN MLÓB

- Eles nwhahem lemilu tilifun yóm fsinà gel hmatay ofi (Fire Station) yóm mahil kógowem du
- Hennagiem kmoem du yóm gel hatay ofi (Fire extinguish-ers)
- Tngónem yóm lanem hewà lem gónóem
- Hnatayem yóm tangki gas gónóm gel tmógó ke là gnamitem du
- Bei semtifun yó kem kimikal gónón mbut ofi
- Elesi hemtifes yó kem wen muhem du, lómón sólók, duhen ke slayit

YÓM NMOEM KE TOLO LELEN MLÓB

- Bei hlangaf
- Hnatayem plangka Kuryénti
- Kesok Mfól yóm kebel lem gónò, hewai igóem hkogò
- Hlamangem yóm lan mò gónò le mlan yó kem tau gel tmóbóng, bumbiru ne yóm truck gel hmatay ofi (fire truck)
- Hol hetngónem bè yó kem genlal mogot benwu moni béléem ke wen mlób duhen ke bè Fsinà gubérnu anì kendel gefet bélé le yóm tulón

YÓM NMOEM KE SOK DENG MONOL YÓM MLÓB

- Hatani mulék ebè gónóem ke deng hlus le uu yó kem tau genlal mogot benwu
- Kew en gbà bè linya yóm kuryénti, tnabahem yó kem tau fen gel hemyu duhen ke hetngónem bè yóm Fsinà Ilitrik moni béléem
- Tenlobem yóm deng mlób bè gónóem
- Hengifatem gónóem
- Suem bè gónón mahil yóm fólem anì mahil kwahen du yóm tau fen mkok fó

SNUK NE YÓ KEM ÓYÓ OFI

- klatas, kartun, tila
- bnes, kwot, lasak, koyu
- plastic
- gas, gasulina, kruudu, tinér
- pulbura
- kem fó

KLASI YÓ KEM MLÓB

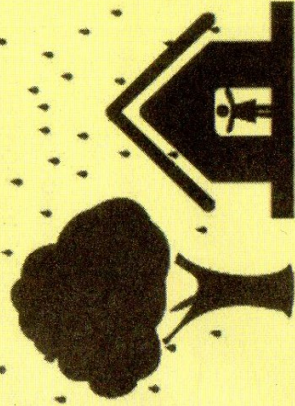
- A- KEM MAHIL MLÓB
Klatas, koyu, plastic ne wen he kem dumuhen
- B- KEM MEÉL DMILÓF
Pitrol, meths, solben ne wen he kem dumuhen
- C- KEM MAHIL DMILÓF
Methane, haydrogin ne wen he kem dumuhen
- D- mital, potasyum, sudyum, magnisyum ne wen he ke dumuhen
- E - Kem sla tóbò
- Yóm kuryénti ofi snéen kun gbeken mlób kdéen

KEM GAMIT HMATAY OFI

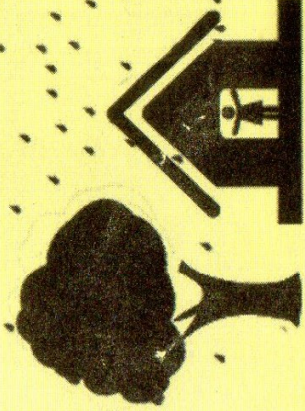

ILÔ KE WEN LENOS BONG

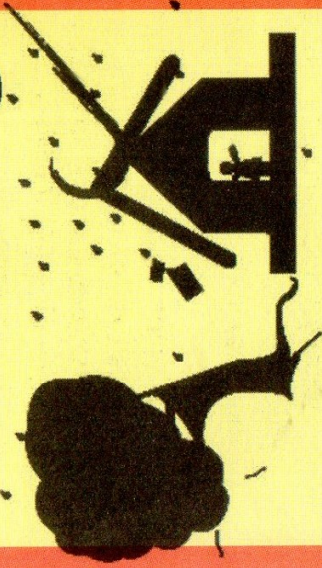
1

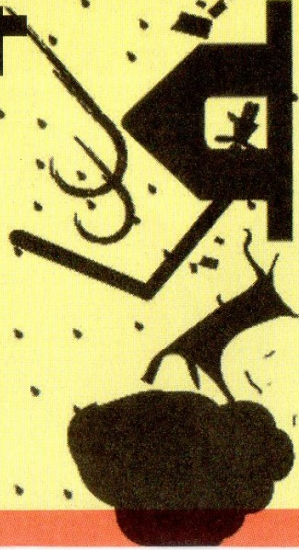
2

3

4

LANEN/TULÓNEN

Yóm Trupikal Sayklun- Ni se yóm lenos gefet elem benwu là membelen. Yóm kgisen là mukasen 60 kilumitru ket uras glem lem yóm 36 uras kegenen.

A moderate Tropical Sayklun- Ni se yóm lenos gefet elem benwu là holen membel. Yóm kgisen 61 kilumitru ket uras glem lem yóm 24 uras kegenen. Yóm Disaster/Organizations eles hetgama le lu yó kem tau menwu

A strong Trupikal Sayklun- Ni se yóm lenos gefet lem benwu tey kemgis. Yóm kgisen 101 efet kól bè 186 kilumitru ket uras glem lem yóm 18 uras kegenen.

Yóm Disaster Agencies/Organizations eles hetgama le yó kem tau menwu yóm angat nmo le ke sok sut yóm tey lenos bong.

Yóm Lenos Bong mung du Baluhen- Ni se yóm lenos gefet lem benwu tey ali kemgis. Yóm kgisen gefet be 185 kilumitru ket uras glem lem yóm 12 uras kegenen.

Yóm Disaster Agencies/Organisisyuns eles hetgama le yó kem tau yóm géhél kehetifes le ke sok sut yóm tey lenos bong.

TDU NMOEM

- Hmungoli bè radyu ke tdu kmò kgisen yóm lenos.
- Hinénégem kbeget yóm gónò ke là gbaen bè lenos. Hol ntudem ke kóm kegnóm du.
- Yake hol le hmungol yó kem tau bè heglalag yóm PAGASA gbak bè kmò kógów kdaw bè ket 6 uras. Wen se gónón hyu kdaw, tólóng se kmoen ke dmunuk.
- Géhél tnóbóng lu yó kem tau. Yóm kgis nim lenos ni senged bè Sayklun
- ke sok wen lenos béen kulel kógów yó kem tau hol néen yó kem tau smakay kafal, ne smakay ówóng kó wen gfa le. Eles hentifeseem yó kem kimuhem gulaanen là deng mbel lenos.
- Tningkebem yó kem tenbó beng gónóem ne hensuem seng, ne heneki lem gónóemtólóng se kmoen ke dmunuk.
- Eles hudélem radyu ne hnungolem yóm blitá gbak bè lenos
- Eles tulón bè kdéen tau tódò le henek bè yóm gónón mbegel gónò ne bè yóm gónón laen dù hemen le.
- Mdóhi bè yom gónón gmok tonok ne milihi ebè yó kem buntud geta.
- Mdohi ebè kilil mohin ne ebè kilil yó kem èl.
- Mingati bè lesang yóm tey lenos bong
- Mnoi bè yóm gónón laen dù hemenem duhen ke bè Ebakwisyun Senter
- Là fakay mógów duhen ke yó kem nógów wen muhen ke sok wen lenos.

DUNUK (BAHA)

GULAANEN LA DENG DMUNUK

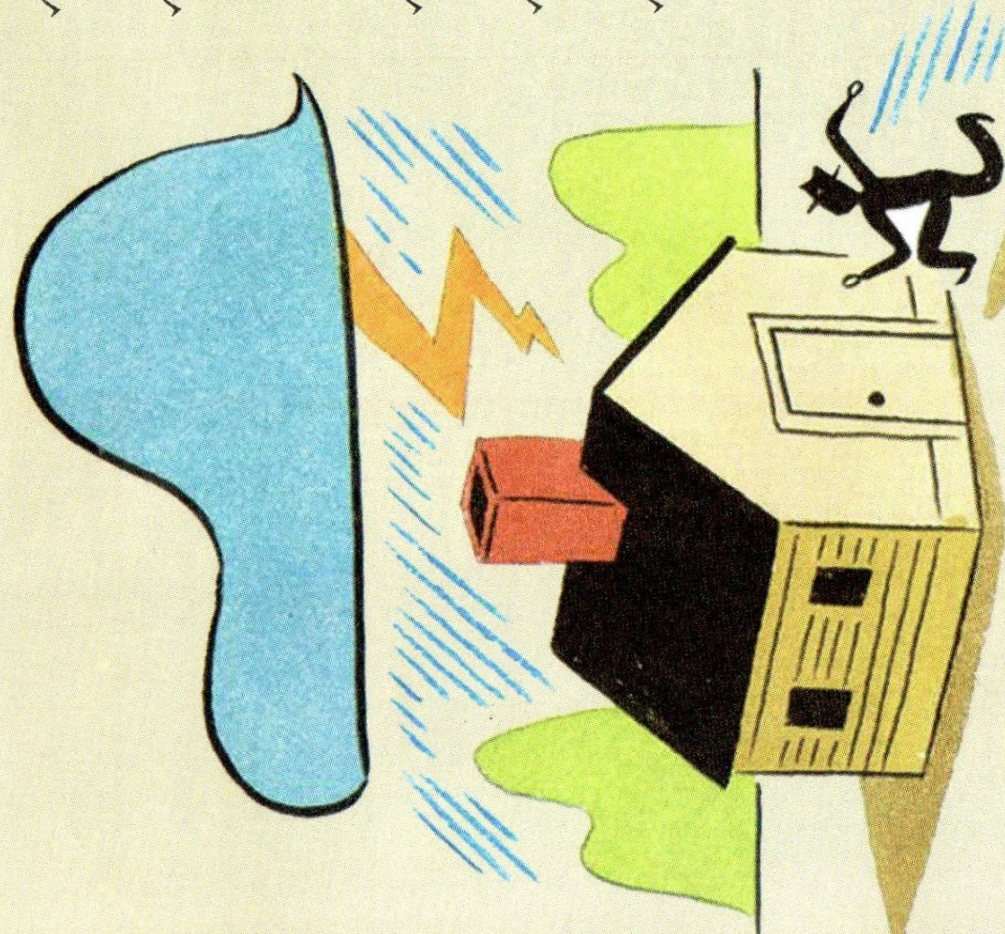
- ✓ Yake holi hmungol bè ladyu ne temngel bè tibi gbak bè yóm kmò kógow kdaw ne yó kem hetngón lemwót bè PAGASA.
- ✓ Elesi temgama ne mili gulaanen là deng dmunuk
- ✓ Ke dmunuk eles iikesem yó kem fes lówóhem, ne hentifeseem yó kem kdé wen muhem du, lómón kem kgal, kem bulung, kem ken, kem él ninum, gónò hemsù kem bulung (First Aide Kit), sólók lennog, ladyu, ne wen he kem dumuhen. Holi hetsalik mili bè yó kem buntud tonok geta, ne bè yóm gónón laen dù hemenem.
- ✓ Setngóni bè yó kem tau genlal mogot benwu ne bè yó kem gel snalig le gbak bè yóm gónón moni knóem du, duhen ke Ebakwisyun Sintér ne yó kem lan fakay mian du.
- ✓ Gulaanem là deng lemwót nam eles hget gónóem ne hnatayem plangka sólók, ne suem bè gónón geta yó kem gamit wen muhen.
- ✓ Bnosem lem slupin yó kem klatas tey bong muhen.
- ✓ Nilihem ebè gónón geta yó kem ógóf ne yó kem snakay.

KE DMUNUK

- ✓ Hlayuki du yóm gónón gel mlan dunuk.
- ✓ Béem tódò fà mifal yóm él ke là tngónem du kngelemen, lómón yóm él bong ne yó kem él lemnek.
- ✓ Noi bè yóm gónón geta tonok
- ✓ Béem nifal yóm dunuk. Ke móyói mifal nahem na hol tengel kgis yóm él ne kngelemen.
- ✓ Béem bayà kem Ngà segwas bè dunuk. Ke wen nwitem snakay ne gafiten u dunuk, béem henlós mifal, hol néén ke kemgis yóm él là tngónem du ke ngelem.
- ✓ Elesi temgama ne hnénégem gu hmlilo!

KONOL YÓM DUNUK

- ✓ Hatan ye mulék bè gónò ye ke sok deng wen heglalag lemwót bè yó kem genlal ke fakay ye mulék.
- ✓ Gulaan ye là deng husek elem gónò ye, na ye na tengel yó kem kuryéti kó wen hto du ne yó kem dumu wen gfa ye du. Hol tengelem yó kem saksakan kô héfé, hyu ke mékéng ani là koi mlób.
- ✓ Ke wen hto bè yó kem kuryente hol hetngónem bè yó kem genlal mogot fsinà yóm kuryént moni béléem.
- ✓ Ke hengifatem yó kem ngom gu lem gónóem ne yó kem gónón mlan él, hol snofutem tdokem, tihem ne sigelem.
- ✓ Hyu ke hol mólos yóm él gel ninum, ne hyu ke nam hkodok.

**“Laen uo gfaem
ke elesi temgama”**